

§ 204

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle kaupunginvaltuutettu Otso Kivekkään toivomusponnosta koskien keskustatunneliin varautumisen kustannuksia ja niiden vähentämistä

HEL 2017-002582 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin keskustatunnelilla on varaus Uudenmaan maakuntakaavassa, maanalaisessa yleiskaavassa 2011 sekä Helsingin uudessa yleiskaavassa.

Keskustatunnelin asemakaavan (2007) laatimisen yhteydessä on laadittu keskustatunnelin linjaukseen rakennetekniset yleissuunnitelmat kustannusarvioineen vuonna 2006. Asemakaava ei ole lainvoimainen. Nykyarvioksi muutettuna keskustatunnelin kustannusarvio on lyhyen vaihtoehdon osalta noin 800 – 900 milj. euroa ja pitkän vaihtoehdon osalta noin 900 – 1 000 milj. euroa.

Nykyisen keskustatunnelin linjauksen toteuttamiseen on jouduttu varautumaan ennakolta keskustakirjaston toteuttamisen yhteydessä. Kaupunginhallitus päätti 23.5.2016 myöntää keskustakirjastohankkeen keskustatunneliin varautumiseen 2 milj. euroa.

Kuluvana vuotena Hakaniemenrannan ja Sörnäistenrannan asemakaavaluonnoksen yhteydessä on selvitetty keskustatunnelin lyhyeen vaihtoehtoon varautumisen vaikutuksia alueen toteuttamiselle. Mikäli Hakaniemenrannan rakentaminen toteutetaan asemakaavaluonnoksen mukaisesti ennen keskustatunnelia, joudutaan rannassa ja tonteilla suorittamaan huomattavaa tunnelin ennakkorakentamista. Kokonaisuudessaan ennakkorakentamisen kustannuksiksi on arvioitu 35 milj. euroa.

Nykyinen keskustatunnelin asemakaavan mukainen linjaus on keskustan vilkkaan rakentamisen johdosta vanhentunut mm. useiden liittymä-
ratkaisujen osalta tai ristiriidassa nykyisten tavoitteiden kanssa sisältäen mm. pyöräbaanin osuuden Kampissa. Nykyinen linjaus sisältää myös hyvin kalliita osuuksia, kuten päärautatien alittavan, rakennettaessa päältä avattavan kohdan.

Julkisuudessa on kuluvana syksynä 2017 esitetty kaupungin ulkopuolisten toimijoiden omasta aloitteesta laatimia linjauksia ja hahmotelmia keskustatunnelin vaihtoehtoiselle linjaukselle. Kaupungin organisa-

tiossa ei suunnittelua koko tunnelin linjauksen osalta ole jatkettu vuoden 2007 päätöksen jälkeen.

Kaupunginvaltuuston hyväksymässä Kaupunkistrategiassa 2017- 2021 on todettu, että maanalaisen kokoojakadun edellytykset selvitetään.

Maanalaisen yleiskaavan muutos on vireillä. Kaavasta on laadittu suunnitteluperiaatteet ja OAS. Keskustatunneli on varauksena mukana kaavamuuoksessa. Yleiskaavan luonnos on ajoitettu vuoden 2018 syksylle.

Vilkkään maanalaisen rakentamisen ja useiden jo rakennettujen maanalaisten tilojen takia on yhä vaikeampaa löytää suurille tilaa vieville hankkeille tilaa maan alta. Mikäli tilavarauksia lykätään, ei niitä myöhemmin enää ole otettavissa. Keskustatunneli ja sen linjaus ja suuri tilanvaraus on tärkeä osa maanalaisen yleiskaavan luonnosta ja ajoittaa kaavan aikataulun. Tunnelivaraus tulisi kiinnittää ennen maanalaisen yleiskaavaluonnoksen lautakuntakäsittelyä.

Keskustatunnelille (maanalaiselle kokoojakadulle) tulisi löytää kaupungin kokonaisedun mukainen, liikenteen tavoitteet täyttävä ja keskustan kehittämistä sekä kaupungin strategiaa palveleva ratkaisu ja laatia tunnelista yleissuunnittelutasoiset rakenne- ja liikennesuunnitelmat sekä kustannusarvio tilanvarauksen ja jatkosuunnittelun pohjaksi.

Käsittely

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Esitän seuraavan vastaehdotuksen:

Lausuntoehdotuksen 10. kappale muutetaan kuulumaan seuraavasti: Maanalaista yleiskaavaa silmällä pitäen keskustatunnelille (maanalaiselle kokoojakadulle) tulisi löytää kaupungin kokonaisedun mukainen, liikenteen tavoitteet täyttävä ja keskustan kehittämistä sekä kaupungin strategiaa palveleva ratkaisu ja laatia tunnelista yleiskaavatasoiset rakenne- ja liikennesuunnitelmat sekä kustannushaarukka tilanvarauksen pohjaksi.

Kannattaja: Tuomas Rantanen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Anni Sinnemäen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 7

Sirpa Asko-Seljavaara, Eveliina Heinäluoma, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Jape Lovén, Risto Rautava, Laura Rissanen

Ei-äänet: 5

Kaisa Hernberg, Mai Kivelä, Tuomas Rantanen, Anni Sinnemäki, Mikko Särelä

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Silvia Modig

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 7 - 5 (1 poissa).

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Eija Kivilaakso, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37247
eija.kivilaakso(a)hel.fi

Liitteet

1 Kivekäs Otso, toivomusponsi, Kvsto 22.2.2017 asia 8

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Toivomusponsi

Toivomusponsi liittyy kaupunginvaltuuston 22.2.2017 hyväksymään vastaukseen, joka koski Vesa Korkkulan valtuustoaloitetta keskustatunnelivarauksesta luopumisesta. Toivomusponnista on Sami Muttilaisen kannattamana ehdottanut Otso Kivekäs. Kaupunginvaltuusto hyväksyi pöytäkirjan äänin 46 puolesta, 3 vastaan, 35 tyhjää ja 1 poissa.

Toivomusponsi on seuraava: ”Hyväksyessään aloitevastauksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään keskustatunnelivarauksen aiheuttamat suorat ja epäsuorat kustannukset sekä keinot vähentää niitä tunnelin koko pituudelta ja erityisesti Hakaniemenrannassa, esimerkiksi selvittämällä vaihtoehtoisia linjauksia ja suuaukkojen siirtämistä”.

Aloitevastaus keskustatunnelista luopumiseksi on ennen toivomusponnin käsittelyä yksimielisesti hyväksytty kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisena. Kaupunginhallituksen ehdotus viittaa kaupunkisuunnit-

telulautakunnan asiasta 16.08.2016 antamaan lausuntoon (250 §). Lausunnossa on todettu mm., että ”Keskustatunnelilla on varaus Uudenmaan maakuntakaavassa, Helsingin yleiskaavassa 2002 ja jo vuoden 1992 yleiskaavassa on osoitettu keskustan pääkatuverkon alainen osuus. Keskustatunnelilla on varaus myös vuonna 2011 voimaan tulleessa maanalaisessa yleiskaavassa”. Siinä todetaan edelleen, että ”Kaavoituksessa on tärkeää varautua tulevaisuuden tarpeisiin. Myös sellaisiin tarpeisiin, joiden toteuttaminen ei näytä lähitulevaisuudessa todennäköiseltä ja jotka eivät sisälly kaupungin investointiohjelmaan. Keskustatunneli on tällainen varaus. Seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmassa (HLJ2015) keskustatunneli ei sisälly ennen vuotta 2040 toteutettaviin hankkeisiin. Siihen varautuminen on kuitenkin perusteltua”.

Lausuntopyyntö

Helsingin kaupunginhallitus pyytää kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoa kaupunginvaltuuston 22.2.2017 hyväksymästä Otso Kivekkään toivomusponnosta, joka koskee keskustatunneliin varautumisen suorien ja epäsuorien kustannusten selvittämistä ja vähentämiskeinojen selvittämistä. Lausunto on pyydetty antamaan 31.10.2017 mennessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Eija Kivilaakso, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37247
eija.kivilaakso(a)hel.fi

Liitteet

1 Kivekäs Otso, toivomusponsi, Kvsto 22.2.2017 asia 8

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 31.10.2017 § 184

Kaupunkiympäristölautakunta 24.10.2017 § 158